

KENTSEL TASARIM

STÜDYOSU - D

6

evrensel tasarım

Prof. Dr. ELMAS ERDOĞAN

EVRENSEL/ENGELSİZ TASARIM



GELECEĞİN ŞEHİRLERİ HERKES İÇİN ERİŞİLEBİLİR Mİ?

“Evrensel tasarım” nedir? Tüm ürünlerin ve çevrelerin, yaş, beceri ve durum farkı gözetmeksizin pek çok kişi tarafından kullanılabilmesini olanaklı kılan, bütünselleşme sağlayan bir tasarım yaklaşımıdır. “Normal” tanımına uyan bireyleri düşünerek yapılan tasarımlar, gerçek koşullar ile uyumsuzluk taşımaktadır. Evrensel tasarım yaklaşımını benimseyenler bu anlayıştan yola çıkarak, tasarımda kullanıcı boyutunu geniş bir perspektif ile ve kullanım problemlerine bütüncü bir tutumla yaklaşarak çözüm aramaktadırlar.

EVRENSEL/ENGELSİZ TASARIM



EVRENSEL/ENGELSİZ TASARIM



Kentlerin gerek fiziksel açıdan gerekse nüfus açısından büyümeleri ile kentlerde farklı yaş gruplarında, eğitim seviyelerinde, meslek, fiziksel ve ruhsal yapıda, sosyal ve ekonomik statüde bulunan kişilere rastlamak mümkündür. Kenti var eden ve ona anlam kazandıran bu çeşitliliktir. Toplum içinde yaşayan her birey fırsat ve olanaklardan eşit derecede yararlanma hakkına sahiptir. Tasarımda yayılım herkesin yaşamak isteyeceği bir alan düzlemine eklemlendiğinde kentlerin özgürleştirilmesi de hedeflenerek bireylerin hareketini kolaylaştırmak ve erişilebilirlik önemli olmaktadır.

EVRENSEL/ENGELSİZ TASARIM



EVRENSEL/ENGELSİZ TASARIM



Dünyanın farklı ülkelerinde “evrensel tasarım” yaklaşımı kapsamında değişik terimler kullanılmaktadır. “Herkes için tasarım”(design for all), “kapsayıcı tasarım” (inclusive design), “kullanıcı odaklı tasarım” (user needs design), “gerçek yaşam için tasarım” (real life design), “ömür boyu için tasarım” (life span design), “kuşaklararası tasarım” (transgenerational design) bunlardan bazılarıdır. Ülkeler arasındaki sosyal ve kültürel farklılıklar, bu yaklaşım biçimini ve uygulamaları etkilemektedir. Ancak, hedefler genelde konfor, güvenlik, herkes için çözüm, yeterlilik, bağımsızlık, katılım, sürdürülebilirlik, kaynaştırma, entegrasyon/ bütünleşme, kültürel uygunluk, cinsiyete uygunluk, kapsama, maddi ulaşılabilirlik terimleri ile ifade edilmektedir.

EVRENSEL/ENGELSİZ TASARIM



EVRENSEL/ENGELSİZ TASARIM

Evrensel/Engelsiz tasarımda gereksiz karmaşıklıktan kaçınılmalı ve farklı kullanımlar için uygun boyut ve mekân seçilmelidir. Ergonomik açıdan; planlama engelli bireylerin hareketlerini kısıtlamayacak şekilde yapılmalı, engelli kişilerin kullanabildiği alanların sağlıklı insanların rahatlıkla kullanabildiği unutulmamalıdır. Meslek disiplinlerinin ortak çalışmaları ile özel ve kamusal alanlarda engelli bireyler için uygun yaşam alanları oluşturulmalıdır. Özellikle kent içi ulaşım alanlarında gerekli önlemler alınmalı ve belirtilen standartlar doğrultusunda, engelli bir bireyin yardım almadan bir yerden bir yere gidebileceği şekilde ulaşım ağı oluşturulmalıdır. Açık alanlarda olduğu kadar kapalı hacimlerde de engelli bireylerin kullanımları göz önüne alınarak tasarım yapılmalıdır. Gerekli yasal düzenlemelerle çevre düzenleme planlarında ulaşılabilirlik kriterlerinin uygulanması zorunlu hale getirilmelidir.

EVRENSEL/ENGELSİZ TASARIM



EVRENSEL/ENGELSİZ TASARIM



Evrensel tasarım yaklaşımı ile elde edilen ürünler, tüm kullanıcıların yararlanmasına olanak sağlamakta ve sonuçta engelliler, yaşlılar, çocuklar ve genelden farklı tüm insanlar rahat devinebilmelidirler. **Engelsiz mimari ve kentsel tasarım** ve bunu izleyen evrensel tasarım kavramları fiziksel ve toplumsal bütünleştirme amacı taşıyan bir tasarım hareketidir.

EVRENSEL/ENGELSİZ TASARIM



EVRENSEL/ENGELSİZ TASARIM



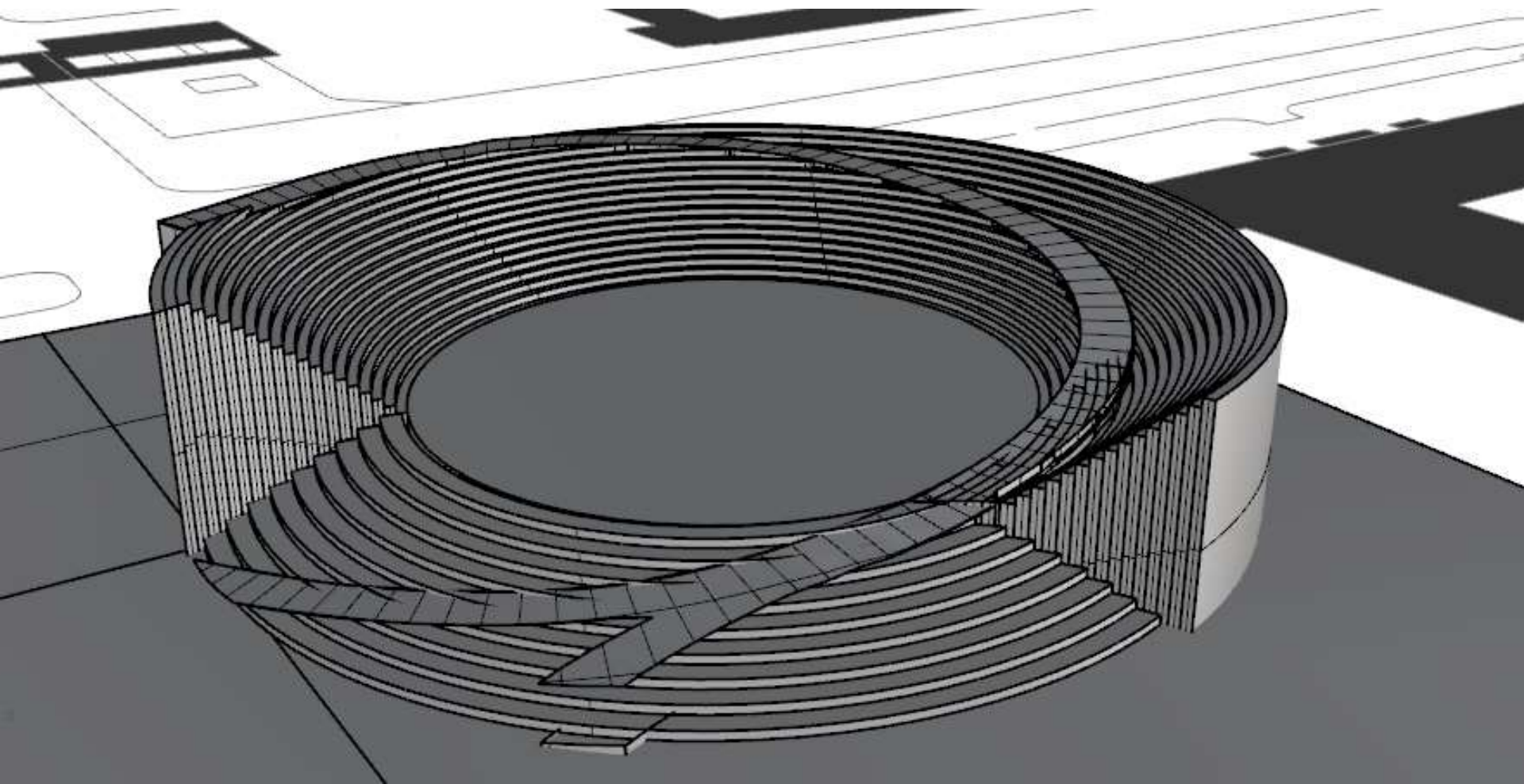
Kentsel mekanlarda tüm kullanıcılar için erişilebilir olması gereken, sağlık, eğitim, rekreasyon gibi temel ihtiyaçların karşılanması noktasında her kentsel mekan kendi özel organizasyonunda değerlendirilerek, karşılaşılan olumsuzluklar tespit edilmeli kentsel dolaşımdaki bir sirkülasyon, başlanılan noktadan varış noktasına kadar ve gidiş dönüş şeklinde kolaylıkla sağlanabilmelidir.

EVRENSEL/ENGELSİZ TASARIM



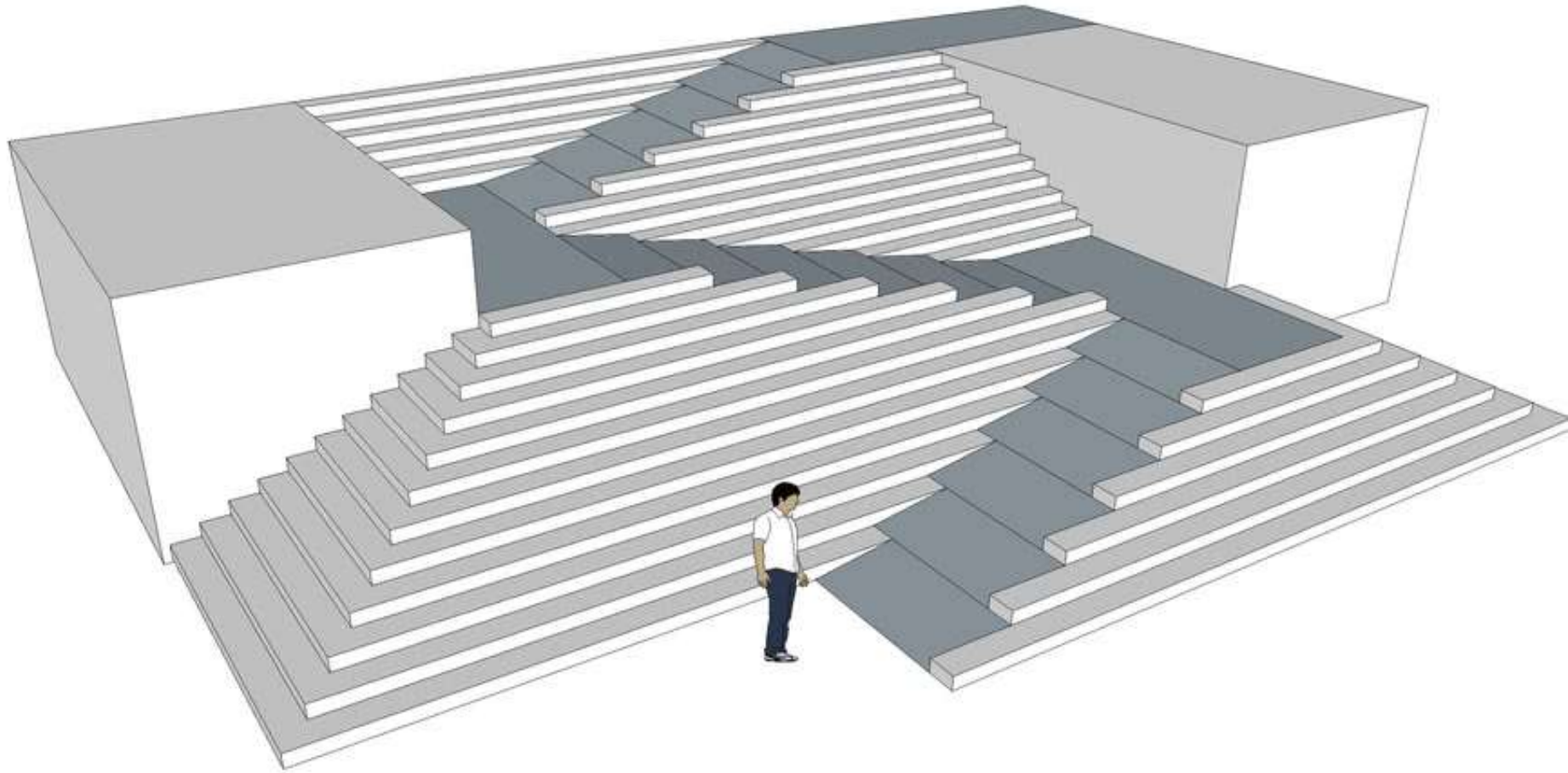
EVRENSEL/ENGELSİZ TASARIM

ramp design



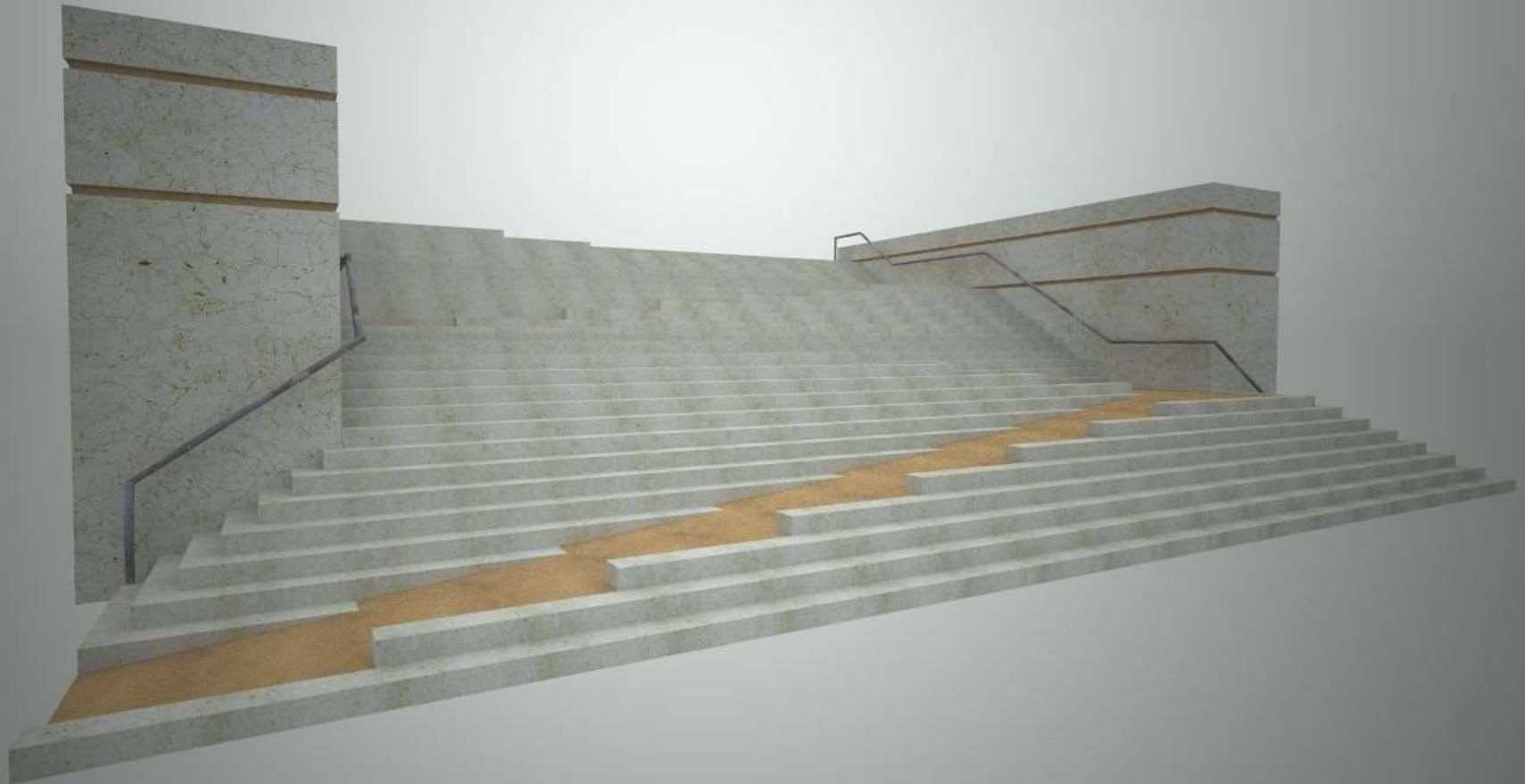
EVRENSEL/ENGELSİZ TASARIM

ramp design



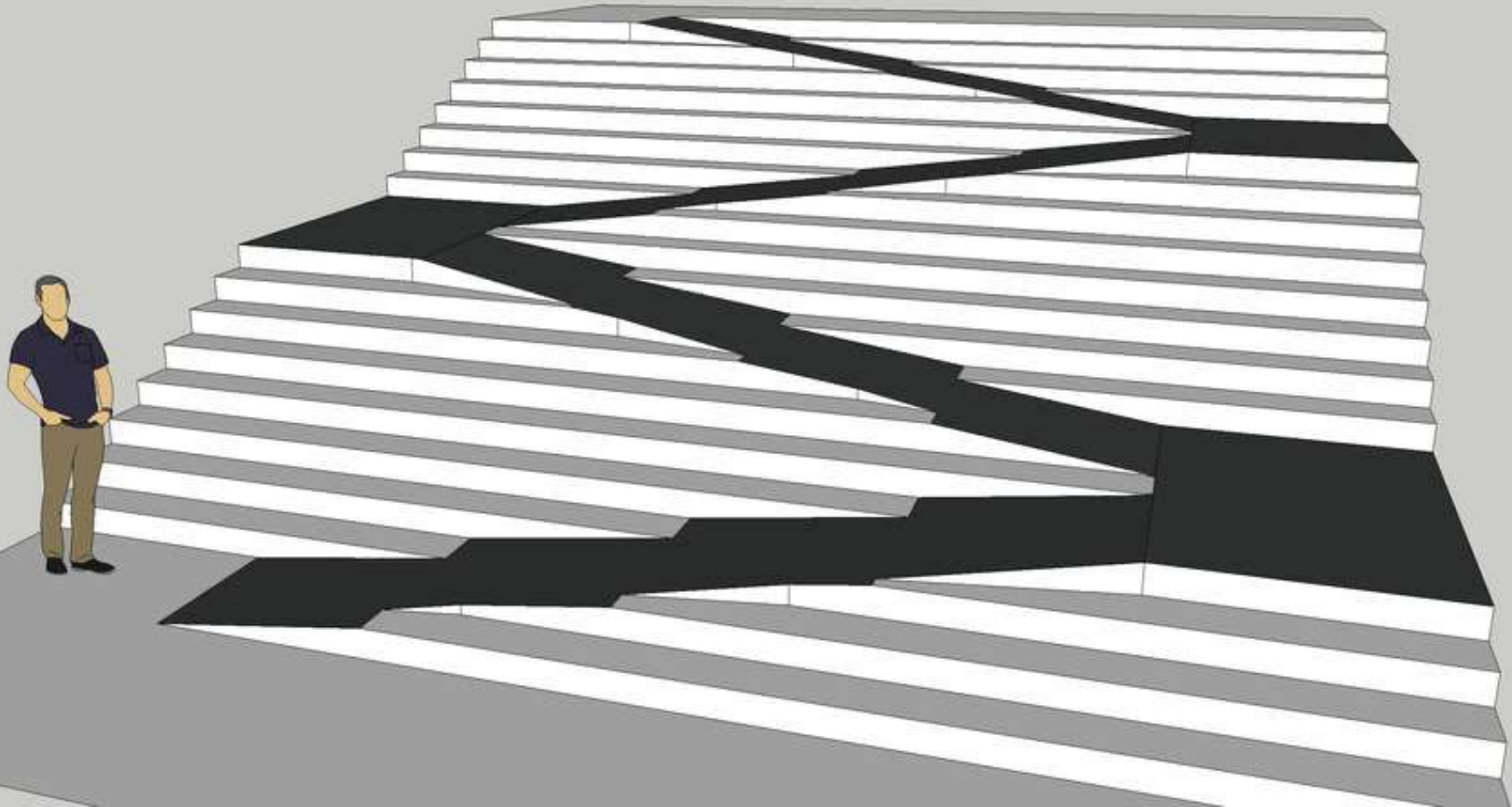
EVRENSEL/ENGELSİZ TASARIM

ramp design for disabled



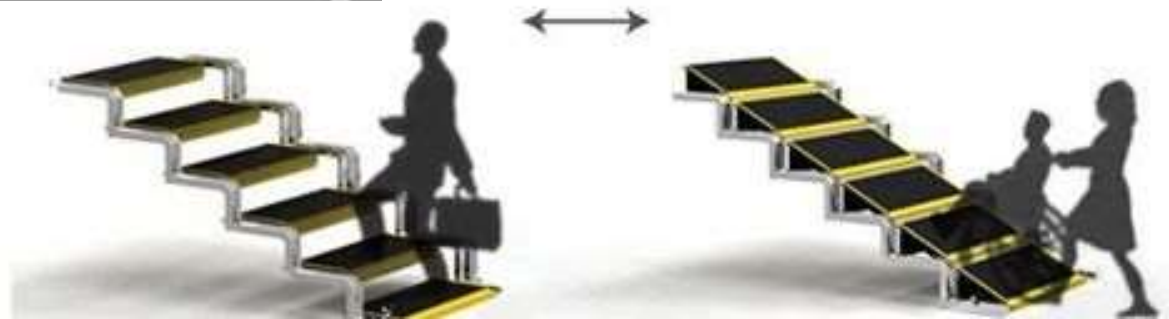
EVRENSEL/ENGELSİZ TASARIM

ramp design for disabled



EVRENSEL/ENGELSİZ TASARIM

ramp design for disabled



EVRENSEL/ENGELSİZ TASARIM



ENGELLİLER PARKI PEYZAJ PROJESİ



EVRENSEL/ENGELSİZ TASARIM



EVRENSEL/ENGELSİZ TASARIM



EVRENSEL/ENGELSİZ TASARIM

Manisa



EVRENSEL/ENGELSİZ TASARIM



EVRENSEL ENGELSİZ TASARIM



EVRENSEL/ENGELSİZ TASARIM



EVRENSEL/ENGELSİZ TASARIM



EVRENSEL/ENGELSİZ TASARIM



EVRENSEL/ENGELSİZ TASARIM çocuk oyun birimi ve mobilya



EVRENSEL/ENGELSİZ TASARIM çocuk oyun birimi



EVRENSEL/ENGELSİZ TASARIM çocuk oyun birimi





EVRENSEL/ENGELSİZ TASARIM
çocuk oyun birimleri



TESEKKÜRLER...